

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL: 17 SAYI: 181 HAZİRAN 20

VAŞANABİLİR BİR DÜNYA İSTİYORUZ

YIL 2005 AYLARDAN HAZİRAN...

2005 yılını yarılıdığımız şu günlerde gündeme neresinden bakarsanız bakın ortalık toz duman içinde. AB Maratonu olarak tanımlanan süreçte gelinen durum bir hayli tuhaf doğrusu. Özellikle AB projesinin hamilerinden Fransa ve Hollanda'da yapılan halk oylaması sonuçları üzerine çok tartışılacağı kesin.

Gazete ve görsel yayınlarda izlediğimiz yorumlar bir yana, bütün bu yaşananların üzerimizde bıraktığı izlenimlerin paylaşılmaya değer olduğunu düşünüyorum. Örgütlü küresel egemen güçlerin temsilcisi IMF ve DB krizlerin aşılması için ulus devletleri çökerterek piyasa, rekabet, kalite, esnek çalışma kavramlarını dayatırken diğer yandan sosyal devlet yapısını ortadan kaldırmaya çalışıyor. Başarıyor da...

Fransız seçmenlerin %56 katılımıyla hayır dediği ana eksen; sosyal devletin tasfiyesi ve kamu kavramına yönelik kapitalist yaklaşımın reddedilmesidir. Zira AB üyesi ülkeler içinde bu yaklaşımın temsil ettiği değerler; işsizliği artması, çalışma saatlerinin yükselmesi, esnek çalışma ve düşük ücretler yaşama yansımaktadır... Fransa, Almanya ve diğer AB ülkelerinde de yakıcı hale gelen koşullar toplumda karşı duruş için örgütlenme olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle AB Anayasası'nın Fransa'da halk oyuna sunulması ve sonuçları bu çerçevede ilginç ipuçları vermektedir. Belki bu durum "ne olursa olsun AB üyesi olalım" diyen çevreler için "dünyanın sonu" olarak algılanmayacak ve AB üyeliğine gir(me)me kaygısının anlamı üzerine düşünmeleri açısından katkısı da olacaktır. Zira AB üyeliği ile refaha kavuşulacağı, işsizliğin ve sefaletin biteceği mesajı verilmiştir.

Bütün bunlar olup biterken, ana yönetmeliğine "ana dilde öğrenim" (eğitim ve öğretim değil) ilkesini koyan Eğitim-Sen'in kapatılma davası ne yazık ki demokrasi açısından olumsuz sonuçlandı. Kapatma talebini reddeden mahkemenin kararı Yargıtay'da bozuldu. Bir yandan AB kriterlerini karşıladığımızı ve artık "AB üyeliğinin hakkımız" olduğunu savunurken, diğer yanda ülkenin en büyük kamu çalışanların sendikasının kapatılma kararının verilmesini içimize nasıl sindireceğiz? Eğitim-Sen'e yönelik bu kararın ve sonuçlarının çok tartışılacağı kesin.

Şubemiz 8 Haziran günü kuruluşunun 37. yılını kutluyor. Örgütlü bir toplumun temel yapılarından olan TMMOB'ne bağlı meslek odalarının katılımcı ve üretken üye ilişkilerini nicelik ve nitelik bakımından kalıcılaştırılmasına yönelik çabalarına geçtiğimiz süreçte gücümüz yettiğince katkı koymaya çalıştık. Kamusal faydanın korunduğu ve gözetildiği, uygulama alanlarımızın toplumun çoğunluğu için ortak ve adil olarak düzenlenmesini öngören çalışmalarımız ne yazık ki iktidarlarca bir hasım refleksiyle engellenmeye çalışıldı. Bilimsel öneri ve uygulamalar politik yaklaşımlarca reddedildi.

Siyasi iktidarın dikensiz gül bahçesi yaratma girişimleri sivil toplum kuruluşlarının ele geçirilerek susturulması şeklinde bir operasyona dönüşüyor. İlk olarak sanayi ve ticaret odalarının seçimlerine müdahale eden iktidar şimdi de meslek odalarına yöneldi. GEDİZ Elk. Dağt. A.Ş. İzmir Müessese Müdürünün öncülüğünde EMO İzmir Şubesi'nin ele geçirilmesine yönelik girişimlere geçtiğimiz ay yapılan toplantılarla başlandı. Çalışmalarını AKP'nin yıkım politikalarına karşı direnen bir örgütü susturmak için politik huruç hareketine dönüştürmeye kalkanlar bir kere daha düşünmeli, EMO'yu bir siyasi partinin arka bahçesi yapmaya kalkışanlara bu örgütün verdiği yanıtları hatırlamalıdır. Şubemiz 1968 yılından bu yana demokrat mühendislerin yönetimlerde ağırlıklı yer aldığı ancak tüm üyelerine ayrımsız üye hukukunu uygulamakta kararlı olan bir meslek örgütüdür.

Buldukları konumları, örgütlenmek için sektördeki firmalara baskı aracı olarak kullanmak, sözüm ona etkinlik düzenlemek; aslında bu firmaları Truva Atı olarak kullanmak demektir. Firmaların bu tartışmalarda taraf konumuna düşürülmelerinde yarar olmayacağı bilinmelidir.

EMO meslek ve ülke yararına çalışmak isteyen herkesin örgütü olmaya kararlıdır.

Geleceğimize ve mesleğimize sahip çıkalım.
Dostlukla..

Musa ÇEÇEN
EMO İzmir Şubesi YK Başkanı

 <p>1954 TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL:17 SAYI:181 HAZİRAN 2005</p>	<p>Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Adına Sahibi: Musa ÇEÇEN Yazı İşleri Sorumlusu Şemsettin BABADAĞ Yayına Hazırlayan Kamer TÜRKYILMAZ Ayda bir çıkar. Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yolların.</p>	<p>Yayın Komisyonu: Avni GÜNDÜZ, M. Macit MUTAF, Ahmet BECERİK, Mehmet GÜZEL, N. Sedat GÜLŞEN, Özgür TAMER</p>
	<p>Yazışma Adresi: EMO İzmir Şubesi 1337 Sk. No: 16 K:8 Çankaya-İZMİR Tel/Fax: 0.232.489 34 35 izmir@emo.org.tr url:www.izmir.emo.org.tr</p>	<p>Baskı Altındağ Grafik Matbaacılık 1. San. Sit. 2839 Sk. No:28 Mersinli-İZMİR Tel : 0232. 457 58 33 Baskı Tarihi: 07.06.2005</p>

EMO İzmir Şubesi Bülteninde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

EMO 39. DÖNEM 4. KOORDİNASYON KURULU TOPLANTISI

EMO 39. Dönem 4. Koordinasyon Kurulu toplantısı 07-08.05.2005 tarihlerinde Ankara'da 13 şubenin tamamının katılımıyla yapıldı. Şubemizden YK Başkanı Musa ÇEÇEN, YK Yazman Üyesi Şemseddin BABADAĞ, YK Sayman Üyesi Mükremin ZÜLKADİROĞLU, Örgütlenme Sekreteri Ertan BEYAZIT, Teknik Görevli Ali Fuat AYDIN, Asansör Denetimleri Koordinatörü Barış AYDIN'ın katıldığı toplantının ilk gününde EMO YK Başkanı Kemal ULUSALER Oda çalışmaları, EMO Onur Kurulu üyesi Olgun SAKARYA Oda Onur Kurulu çalışmaları, EMO Denetleme Kurulu üyesi Metin TELATAR Oda Denetleme Kurulu çalışmaları, TMMOB YK Üyesi Hüseyin YEŞİL ise TMMOB çalışmaları hakkında bilgilendirmede bulundu. EMO YK Sayman Üyesi Hüseyin ÖNDER'in mali durum hakkındaki sunusunun ardından gündem çerçevesinde özelleştirme sürecinin değerlendirilmesi, enerji alanındaki gelişmeler değerlendirildi. EMO YK Üyesi ve MİSEM Koordinatörü Cem KÜKEY'in MİSEM çalışmaları hakkında bilgi vermesinden ardından 39. Dönem kapsamında düzenlenen sempozyumlar ile ilgili görev alan Şubeler buldukları aşamaları aktardılar. Bilgilendirme bölümünde YG projelerinde SMM belgesi aranmaması sorunu, il

temsilciliklerinin yeniden yapılandırılması ve ilçe temsilciliklerinin mesleki denetim bürolarına dönüştürülmesi, YG tesisleri işletme sorumluluğu uygulamaları, fen adamlarının fenni mesuliyet üstlenmeleri görüşüldü.

İkinci gün ise Şubemiz Asansör Komisyonu Üyesi Serdar TAVASLIOĞLU'nun EMO'nun asansör vb. konularda piyasa gözetimi ve denetimi amacı ile uygunluk değerlendirme kuruluşu olması yönündeki çalışmalar hakkında yaptığı sunumun ardından Ankara Şubesi CE Komisyonu Raporu değerlendirildi.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI KANUNU YAYINLANDI

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun 10 Mayıs 2005 tarihinde TBMM'de kabulünden sonra 18.05.2005 tarih ve 25819 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretim amaçlı kullanımının yaygınlaştırılması, bu kaynakların güvenilir, ekonomik ve kaliteli biçimde ekonomiye kazandırılması, kaynak çeşitliliğinin artırılması, sera gazı emisyonlarının azaltılması, atıkların değerlendirilmesi, çevrenin korunması ve bu amaçların gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulan imalat sektörünün geliştirilmesi amacı ile

hazırlanan kanun beş bölüm halinde 15 asıl ve 4 geçici maddeden oluşmaktadır.

Kanun kapsamında yenilenebilir enerji olarak rüzgar, güneş, jeotermal, biyokütle, biyogaz, dalga, akıntı enerjisi ve gel-git ile kanal veya nehir tipi veya rezervuar alanı 15 km²'nin altında olan hidroelektrik enerji kaynakları yer almaktadır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretilmesi amacı ile kullanılmasında kanunla kolaylıklar getirilmiş orman veya hazinenin özel mülkiyetindeki arazilerin kullanım bedellerine % 50 indirim sağlanmıştır.

YARGI KARARI; FEN ADAMLARI İŞLETME SORUMLULUĞU ÜSTLENEMEZ

Elektrik ile ilgili fen adamları tarafından yapılmak istenen Elektrik YG Tesisleri İşletme Sorumluluğu hizmetlerinin üstlenilmesi talebi bir kez daha yargıdan döndü.

Özel bir firmaya ait direk tipi 100 kVA gücünde kurulan tesisin işletme bakım sorumluluğunun verilmesi isteminin reddine ilişkin TEDAŞ İzmir EDM tarafından yapılan işlemin, elektrik fen adamı Cumhur ŞENCANBAZ tarafından, yönetmeliğin 60. maddesinde elektrik fen adamlarının yetki görev ve sorumluluklarını kısıtlayan bir düzenleme bulunmadığı ve hukuka aykırı bir uygulama olduğu ileri sürülerek mahkeme kanalı ile iptali istenmiştir.

İzmir 2. İdare Mahkemesi tarafından yürütülen Esas No: 2003/18 nolu dava 11.03.2004 tarihinde alınan 2004/285 sayılı karar ile sonlanmıştır.

Mahkeme konuyu, gerek Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği'nin 60. Maddesi gerekse 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 28. Maddesine göre çok yönlü olarak incelenmesi sonucu tüm fenni mesuliyetlerin (teknik uygulama sorumluluğunun) mühendis ve mimarlar eli ile yürütülmesi gerektiği, bu arada fen adamlarının yönetmelikle belirlenen görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde verilen işleri yapabilecekleri sonucuna varmış ve TEDAŞ İzmir EDM tarafından yapılan işlemde mevzuata ve hukuka aykırılık bulmayarak davanın reddine karar vermiştir.

Ne İsteniyor?

Aslında fen adamlarının istekleri işletme sorumluluğunu üstlenmekle sınırlı değildir.

Genel olarak değerlendirildiğinde elektrikle ilgili fen adamları;

- İç tesisatta konut güçlerinin azaltılması için özel priz linyelerinin iptali ve bağlantı güçlerinin 1,5 kW olarak belirlenerek projeye esas yapı alanlarının artırılması,
 - Enerji veya ruhsat veren kurumlarda proje onay yetkisi verilmesi,
 - Topraklama vb. test ve ölçüm yetkisi verilmesi,
 - Fenni mesuliyet yetkisi verilmesi,
 - Tesisat yapım yetkisinin artırılması,
 - Yapı bloklarının bütünlüğüne ilişkin Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nin 15. maddesinin iptal edilerek proje yetkilerinin genişletilmesi,
 - 4708 sayılı yapı denetim yasasında yer alan proje sorumlusunun mühendis olması şartının iptal edilmesi,
 - Yanlarında mühendis çalıştırarak 3. şahıslara mühendislik hizmetinin yapılmasının sağlanması,
 - YG tesislerinde işletme ve bakım hizmetinin yürütülmesi, sorumlulukların üstlenilmesi,
- gibi aslında kamu yararı yerine kişisel çıkar gözetilen bir dizi yetki ve sorumluluk istenilmektedir.

Eğitim içeriğinde ve süresinde önemli bir değişiklik olmamasına karşın asıl varoluş amaçları işçi ile mühendis arasında köprü olması gereken fen adamları mümkün olduğunca mühendislerle ilişkin yetkileri kullanmaya ve kendi yetkilerini genişletmeye çalışmaktadır.

Ancak YÖK'ün de tespit ettiği gibi bugünkü yetkilerinin bile fazla olduğunu göz ardı ederek...

EMO 2006 AJANDALARI HAZIRLANIYOR

EMO İstanbul Şubesi'nin hazırlayacağı **EMO 2006 Ajandası** reklam fiyatları belirlenmiştir.

Ajandada yer almak için **istanbul@emo.org.tr** adresinden ya da **0212. 224 11 50** no'lu telefondan bilgi alınabilir.

İLAN YERİ	2006 FİYATLARI
Arka Kapak	15.000
Arka İç Kapak	3.500
Arka İç Kapak Karşısı	3.500
Ön İç Kapak	6.000
Ön İç Kapak Karşısı	4.250
Ön İç Kapak İç Karşılıklı	7.500
İç Sayfa Renkli	2.000
2 Adet İç Sayfa Renkli	3.500
1/2 Sayfa Renkli	1.000
Ayraç Kartonlu	8.000
Haftada Bir Gün Tekrar Eden Üst Bant	3.500
Haftada Bir Gün Tekrar Eden Alt Bant	3.000
Her Gün Devam Eden İç Bant	12.000

LINUX MASAÜSTÜ SİSTEMLERİ ETKİNLİĞİNE YOĞUN İLĞİ

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Bilgisayar Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonu tarafından 05.05.2005 tarihinde EGE Üniversitesi Sanat ve Kültür Merkezinde, TÜBİTAK UEKAE Uludağ geliştiricisi ve Linux Kullanıcılar Derneği üyesi Elektrik - Elektronik Müh. Onur KÜÇÜK'ün bulunduğu "Linux Masaüstü Sistemleri" konulu bir etkinlik düzenlendi.

Etkinliğe, Linux\Unix sistemlerin geçmişi, bugünkü yapısı, kullanım alanları ve getirileri götürüleri (avantaj-dezavantaj) hakkında bir sunumu Elk. Elo. Müh. Onur KÜÇÜK, yaptı. Yöneltilen bir çok soruyu da cevaplayan konuşmacı, bir yandan da kendisinin de TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü'nde üzerinde çalıştığı Ulusal Dağıtım(Uludağ) projesi ve bu proje kapsamında Şubat

ayında Genel Kamu Lisansı ile çıkardıkları Pardus işletim sistemi çalışan cd'si hakkında bilgi verdi. Bir yandan da sunumunda başta Genel Kamu Lisansı olmak üzere, açık kaynak kodlu serbest yazılımların çeşitli lisanslarını da tanımladı.

Ayrıca Linux Kullanıcılar Derneği (www.linux.org.tr) de üye olan Elk. Elo. Müh. Onur KÜÇÜK, dernek kapsamında yaptıkları çalışmalarından ve etkinliklerden söz etti. Bu bağlamda 19 Mayıs 2005 tarihinden itibaren üç gün sürecek olan ve Ankara'da yapılacak olan LKD şenlikleri konuşulurken, bir yandan kendisinin de katkıda bulunduğunu belirttiği masaüstü Türkçe çevirilerine en başta öğrenciler olmak üzere herkesin katkıda bulunmaları ricasında bulundu.

İkinci kısımda, Linux masaüstü sistemlerin tanıtan Elk. Elo. Müh. Onur KÜÇÜK, KDE gibi bir çok masaüstü uygulaması, Enlightenment gibi bir çok pencere arayüzünün yanında, çevirimiçi gezgini olarak son zamanların gözde yazılımı Mozilla Firefox'u ve e-posta istemcisi kardeşi Mozilla Thunderbird'ü, işyeri yazılımı OpenOffice'i, ve bir çok çokluortam uygulamalarını tanıttı.

Etkinliğe; Dokuz Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün Bilgisayar Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği ve Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği bölümlerinden ikiyüze aşkın öğrenci ve eğitim görevlisi katıldı.

AVEA MESLEK TANITIM ETKİNLİĞİ

Ege Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü Seminer Salonu'nda 25 Mayıs 2005 tarihinde AVEA firmasından Elk. Elo. Müh. Mustafa KALIPSIZ ve Elk. Elo. Müh. Çağdaş TURAN tarafından meslek tanıtım etkinliği düzenlendi. Son sınıf öğrencilerinin yanı sıra bölümde görevli öğretim üyelerinin de katıldığı etkinlikte; mühendislerin meslek hayatlarında karşılaştıkları zorluklar dile getirildi. Öğrencilerin daha çok kontrol ve otomasyon ile haberleşme telekomünikasyon alanları arasında seçim yapmakta zorlandıklarını ifade ettiler. Konuşmacılar GSM sektörünü tanıtan bir sunumun ardından bu sektör içindeki çalışma alanlarından bahsettiler.

II. İLETİM TEKNOLOJİLERİ KONGRESİ TAMAMLANDI

MMO İstanbul Şubesi tarafından gerçekleştirilen II. İletim Teknolojileri Kongresi 27-28 Mayıs 2005 tarihlerinde Yıldız Teknik Üniversitesinde yapıldı. Kongreyi Şubemizden Bülent ÇARŞIBAŞI, Ertan BEYAZIT, Serdar TAVASLIOĞLU, Sedat GÜLŞEN ve Barış AYDIN izledi. Serdar TAVASLIOĞLU'nun "CE Belgesi mi? CE Sertifikası mı?" başlıklı bildiri sunduğu, asansör ve yürüyen merdivenlerin ana konu olarak seçildiği kongrede 7 oturum kapsamında 29 bildiri tartışmaya açıldı. Kongre; Bülent ÇARŞIBAŞI'nın EMO adına konuşmacı olarak katıldığı "Asansörlerde Ulusal Mevzuat Düzenleme ve Uygulama Çalışmaları" konulu panelle son buldu.

EEB MÜHENDİSLİKLERİ EĞİTİMİ 2. ULUSAL SEMPOZYUMU

İlki 2003 yılında EMO Ankara Şubesi ve ODTÜ birlikteliği ile gerçekleştirilen Elektrik Elektronik Bilgisayar Mühendislikleri Eğitimi Sempozyumu'nun ikincisi EMO Samsun Şubesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve TÜBİTAK birlikteliği ile 25-26-27 Mayıs 2005 tarihlerinde Samsun'da yapıldı.

Elektrik, Elektronik, Bilgisayar Mühendislikleri eğitiminin bugünkü durumunu tespit etmek; bu alanlardaki evrensel değişimi ve gelişimi irdeleyerek geleceğe yönelik açılımları ortaya koymak; çağımıza uygun nitelikte ve mesleğinin getirdiği sorumluluk bilincine sahip Elektrik, Elektronik ve Bilgisayar Mühendislerinin nasıl yetiştirileceği konusunda öneriler oluşturmak ; sonuçların hayata geçirilmesi için ilgili tüm yetki ve karar sahibi kurum ve kuruluşları etkilemek ve

harekete geçirmek amacı ile yapılan Sempozyum süresince 33 adet bildiri sunuldu. Ayrıca etkinlik çerçevesinde düzenlenen iki adet panel ile etkinliklere 40 bilim insanının katkı koyması sağlandı

Üç gün süren etkinliğin ilk gününde sunulan bildirilerin yanı sıra "Mühendislik Eğitiminde Türkçe" konulu ve ikinci gününde ise "Uzaktan Eğitim" başlıklarında paneller düzenlendi.

Şube YK Başkanı Musa ÇEÇEN'in Şubemiz adına katıldığı etkinlikte; DEÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümünden Hacer ÖZTURA Sempozyuma bildiri sunarak katkı koydu. Başarılı bir şekilde sonuçlanan Sempozyumu sonraki yıllarda daha güçlü bir şekilde tekrarlayarak mühendislik eğitimine katkımızı sürdürmek örgütümüzün hedefleri arasındadır.

YANLIŞ NEREDE... YANLIŞ NEREDE... YANLIŞ NEREDE...

Bu Sayının Sorusu

Geçen Sayının Yanıtı :

Direk mi binadan önce yapılmış yoksa bina mı direktten önce soruları artık burada çok geçersiz kalıyor.

Yanıt; toplum olarak ne kurallara ne de karşılıklı haklara saygımızın kalmadığının resmidir bu resim"

e-posta : izmir@emo.org.tr

AFRODİSİAS'DA TARİHE YOLCULUK

Aydın'ın Karacasu ilçesi yakınlarında tanrıça Afrodit adına kurulmuş antik bir kent olan Afrodisias üyelerimiz tarafından 29 Mayıs 2005 tarihinde gezildi. Atatürk Lisesi önünden sabah 08:00 de başlayan yolculuk yaklaşık 3 saat sürdü. Geyre kasabasında bulunan Anatolia Restaurant'ın otantik yapısı altında yenilen öğle yemeğinin ardından antik kentin gezilmesine başlandı. Müze Müdürlüğü'nün katkıları ile grubumuza bir arkeolog eşlik ederek kentin tarihsel gelişimi hakkında bilgi verildi. Tunç çağından Bizans dönemine değin (M.Ö. 2800 - M.S. 220) büyük bir yerleşim merkezi olan kentin arkeolojik kazılar sonucu Afrodit tapınağı, odeon, stadium ve agorası, hamamları gibi ana bölümleri olan % 20 gibi bir kısmı gün ışığına çıkarılmış durumda. Afrodisias, İlkçağ'da önemli bir heykel yapım merkezi olarak tanınan Anadolu antik kentleri içinde Afrodisias'ın stadyumu

iyi korunmuş stadyumlar arasındadır. Nüfusunun 25.000 kişi olduğu tahmin edilen kentte 10.000 kişilik tiyatronun, 30.000 kişilik stadyumun bulunması kentin zenginliği ve bölge içerisindeki yeri hakkında önemli bir ip ucu vermekte.

Yapılan son kazılarda ünü bir hayli artan Aphrodisias,

ayaktaki eserleriyle etkileyici bir görünüme sahip ve ziyaretçileri kendine hayran bırakacak nitelikte bulunmaktadır. Kent içerisinde 216 m uzunluğunda bir devasa havuzun yer alması ayrıca kanallar yardımı ile bu suyun birikiminin ve dolaşımının sağlanıyor olması ile şaşırtıcı mühendislik uygulamaları olarak karşımıza çıkmakta. Her

ne kadar Roma İmparatorluğu dönemindeki felsefe okulu daha sonraki süreçte kenti ele geçiren Hristiyanların baskısı ile rahip okuluna çevrilmiş ve bir çok eser o dönemde tahrip edilmiş olmasına karşın kentin ihtişamı kazı çalışmaları ile ortaya çıkartılmış. Çıkartılan eserler heykeller, kabartmalar, paralar ve diğer döneme ilişkin bulgular Afrodisias Müzesi'nde sergilenmekte.

Antik kent gezisi sonrasında Karacasu da çok miktarda bulunan keramik atelyelerinden bir kaç üyelerimizce gezildi. Kırmızı çamurdan yapılan güveç, testi vb. ürünlerin en başından sonuna kadar süreci izleyen üyelerimiz daha sonra kendilerine birer hatıra almaktan geri koyamadılar. Karacasu yaylalarında son bulan günün yorgunluğu çınar ağaçlarının altında içilen demli çaylarla son buldu.

NAZİZMİN DÜŞÜŞÜ SÖYLEŞİSİNDE İNSAN HAKLARI TARTIŞILDI

25 Mayıs 1993 tarihinde yitirdiğimiz Şubemizin 18. ve 19. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Nihat ÖZGÜL'ü anma etkinlikleri çerçevesinde 26 Mayıs 2005 tarihinde Şubemizde Nazizmin Düşüşü başlıklı söyleşi gerçekleştirildi. Türkiye İnsan Hakları Vakfı İzmir Temsilcisi Prof. Dr. Veli LÖK'ün konuşmacı olarak katıldığı söyleşi Şube YK Başkan Yardımcısı A. Cumhuriyet ALPASLAN'ın açılış konuşmasıyla başladı.

Toplumun aydın kişilerinin toplumu tehlikeye sokacak durumlara karşı hassas olması gerektiğini vurgulayan Prof. Dr. Veli LÖK; odalarda bu hassasiyetin devam ettiğini görmenin memnuniyet verici olduğunu ifade etti.

Nazi döneminde gerek Museviler gerek Çingeneler gerekse aydınların büyük kayıplara uğradığını dile getiren LÖK; Nazizmin etkisinin sadece Almanya ile sınırlı kalmadığını ülkemizde de hissedildiğini açıkladı. Nazi toplama kamplarına ilişkin fotoğrafları hazırladığı sunumda katılımcılara aktaran Veli LÖK, ilk olarak Nazizm ve Tıp ilişkisinden bahsetti. 1933 yılından itibaren Alman hekimlerinin Nazi denetiminde çalışmalar yaptığını, Sağlık Bakanlığının kaldırdığını, Nazi yakınlarına muayene önceliği tanıdığı bilgilerini veren LÖK; toplama kamplarında insanlar üzerinde ölümcül deneyler yapıldığını vurguladı. Savaş sonrası oluşturulan Nürnberg Mahkemesi'nde ABD Temsilcisi Dr. Andrew IVY'nin "Nazi hekimleri tıp etiğine karşı geldiler, susarak suç ortağı oldular" sözlerine yer veren Veli LÖK Nürnberg Mahkemesinde; 350 hekimin "Nazi tıp programlarında" çalıştığının tespit edildiğini, 16 hekimin suçlu bulunduğunu, 7'sinin cezalandırıldığını ve insanlar üzerinde deneylerde hekim sorumluluğu ile "rıza alma gerekliliği" getirildiğini açıkladı.

Türkiye'de 12 Eylül gibi bir faşizmin yaşandığını ifade eden Prof. Dr. Veli LÖK; 12 Eylül döneminde 650 bin kişinin gözaltına alındığını, hepsinin az veya çok işkence gördüğünü, 171 kişinin gözaltında öldüğünü ve en önemlisi işkence görenlerin çok azının işkenceyi kanıtlayan rapor aldığını ve işkencecilerin cezalandırılmadığının altını çizdi. İlk olarak işkencecilerin

cezalandırılmasının Manisa Davası'nda olduğunu ifade eden Veli LÖK Türkiye'de hekimler ve insan hakları ilişkisindeki süreç hakkında bilgiler verdi.

Dünyanın her yerinde işkencecilerin cezalandırılmadığını belirten Prof. Dr. Veli LÖK; son dönemde Irak'taki Ebu Garip cezaevinde Amerikan hekimlerinin işkence olayına katıldığına dair bilgiler olduğunu açıkladı.

Veli LÖK konuşmasını işkencenin yargılanmasını bu konuda toplumsal hareketin var olması gerektiğini ifade ederken; katılımcılara 12 Eylül dönemine ilişkin Hilmi Köksal ALİŞANOĞLU'nun Netekim 12 Eylül'de Geldiler Bir İdamlığın Trajikomik Öyküsü adlı kitabını okumalarını tavsiye ederek noktalandı.

EMO SALİHLİ TEMSİLCİ YARDIMCISI ATANDI

EMO Salihli İlçe Temsilciliği'nde temsilcilik görevini yürüten Azim ŞAHİN'in yanı sıra Temsilci Yardımcılığı'na 22944 sicil no'lu üye Bülent YILDIRIM atanmıştır.

EMO Yönetim Kurulu'nun 06.05.2005 tarih ve 39/30 sayılı oturumunda alınan kararla gerçekleşen atama sonrasında Azim ŞAHİN ve Bülent YILDIRIM'a görevinde başarılar diliyoruz.

BU KADAR DA OLMAZ!

Elektrik mühendisi ya da fen adamı tesisatçısının hangi şartlarda proje üreteceği ya da tesis yapacağı başta Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği olmak üzere ilgili yönetmelik ve diğer mevzuatlarla belirlenmiştir.

Yönetmelik gereği tesisatçının elektrik mühendisi olması halinde çalışmalarını yürütebilmesi için kendi adına serbest mühendislik yapabilir olması ya da mühendislik hizmetlerinin üretilmesi amacı ile kurulmuş bir sermaye şirketinde ortak ya da ücretli olarak çalışıyor olması ve EMO tarafından verilecek Elektrik SMM Belgesi sonrasında ilgili TEDAŞ birimine kayıtlı olması gerekmektedir.

Elektrik Teknisyenleri Odası'nın kuruluş yapısı EMO'dan çok farklı olarak sadece elektrik tesisatçısı esnafının bir araya getirilmesini amaçlamaktadır.

Elektrik fen adamlarının yetki ve sorumlulukları ilgili yönetmelikle belirlenmiştir. Yönetmelikte yetki ve sorumluluklar fen adamlarının eğitim durumlarına göre 1., 2. ve 3. grup olmak üzere sınıflandırılmıştır. Esnaf olmanın koşulu kendi adına işyeri bulunmasından geçtiği için yasal olarak Elektrik Teknisyenleri Odası'na ancak kendi adına iş yapan elektrik teknisyenleri üye olabilmektedir. Her ne kadar 3. grup fen adamı yanında 1. grup fen adamı çalıştırılarak bu yetkiyi arttırmaya ilgili meslek odalarına ücretli çalışan 1. grup fen adamını üye yaparak (kaldı ki yasal değildir) bu yetkiyi kullanmaya çalışmaktadır.

Fen adamları tarafından yapılmaya çalışılan en son yasa dışı girişim ise Ankara'da yaşandı. Ankara'da Elektrik Teknikerleri Teknisyenleri ve Esnafı Odası yetki sınırlarını aşan yapılarda üyelerine yardımcı olmak amacı ile iş başlama evraklarını imzalamak üzere Oda da ücretli olarak bir elektrik mühendisini çalıştırmaya başladı.

Teknisyenleri ve Esnafı Odası Elektrik Mühendisi Ergin AYDOĞAN Oda Sicil No" kaşesi ile imzalamaya başladı.

Bununla kalmayıp Ankara Elektrik Teknikerleri Teknisyenleri ve Esnafı Odası, Genel Sekreter ve Oda Başkanı imzalarıyla ilgili makama yapının adresi ve üyesinin isminin yanı sıra yetki sınırlarını aşması nedeni ile anılan yapının "işe başlama" evraklarının Odalarında ücretli olarak çalışmakta olan Elektrik Mühendisi Ergin AYDOĞAN tarafından imzalandığını belgeliyor.

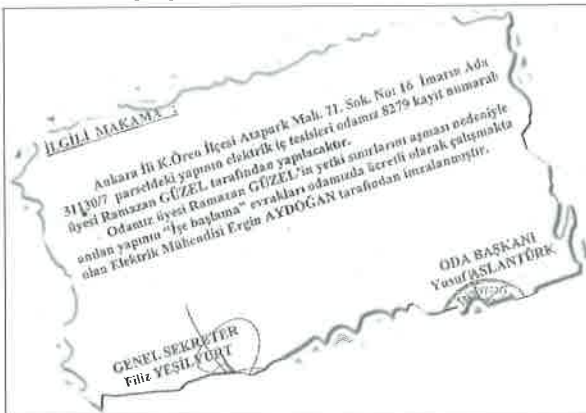
Şaka gibi gelişen tüm bu olaylar sonucu elbette BAŞKENT A.Ş.

(Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.) başvuru kabul etmiyor. Ancak üst birlik olan Türkiye Elektrik Elektronik Teknisyenleri

Esnafları Federasyonu tüm gelişmeleri bilmesine karşın herhangi bir girişimde bulunmamış, üst birlik olmanın yetki ve sorumluluğunu yerine getirmemiştir. Sanılmasın ki defterdarlıklar ve maliye birimleri iş başlama-bitim evraklarının üzerinde tesisatçı olarak imza atan, tesisat yaparak amacı dışında faaliyet gösteren bir meslek odası hakkında hiçbir işlem yapmayacaktır.

Elbette konu Elektrik Mühendisleri Odası tarafından da değerlendirilmiş adı geçen üyemiz süreli olarak meslekten men cezası ile cezalandırılarak onay için dosyası TMMOB Yüksek Onur Kurulu'na aktarılmıştır.

Keşke Federasyonları da konuyu değerlendirmiş ve meslek odasının amacının, salt meslektaşlarının çıkarlarını korumak değil kamusal çıkarların korunması ile yasa ve yönetmeliklerin uygulanması olduğunun farkına varabilseydi.

Akıldışı bu uygulama ile EMO üyesi elektrik mühendisi Ergin AYDOĞAN tarafından iş başlama bitim evraklarını elektrik tesisatçısı olarak "Ankara Elektrik Teknikerleri

TRAFOLAR “ÖRTÜNME” Mİ?

Doğal olarak başta sosyologlar olmak üzere konuyu araştırarak olanlar bilim insanları, ama geçmişimiz ile geleceğimiz arasında köprüyü kurarken karşı tarafa çoğu kez havadan atlamayı seçmemizin nedenlerini bizim de düşünmemiz gerekmiyor mu?

İmtiyazsız sınıfsız bir toplumuz diye yola çıkarız, sonra kastlar ve ayrıcalıklı sınıfları herkesin gözünün içine baka baka yaratırız. Geçmişte kalan kavram olur çıkar bir süre önce hararetle savunduklarımız. Son örnek bazı devlet görevlilerinin trafik cezasına çarptırılmıyacağı örneği. “Aziz Nesinlik” veya “Hasan Pulurluk” sözleri de klasik tanımlamalarımız arasına çöktükten girdi.

Benzer bir durum teknolojiye ve teknolojinin uygulanmasında sürekli yaşanmaktadır. Yerli malı haftalarını kutlamayı çok çabuk unuttuk. Neden? Tüketici iyi şeylere layıktır diyerek. Sonra türlü çeşitli süslü sözler ekledik bu sloganlara, ve ne yerli malı kaldı ne haftası...

Teknolojiye de ileri görüşlü olarak davranamadık toplum olarak. Her türlü haftaları kutladık ama ilk yerli arabaya benzin koymayı unuttuk, sonrasında da o arabayı nasıl yaptığımızı... Antalya’da su motorundan binek arabası yapan tamirciyi karşıdan gülererek izledik. Oysa kutlanan haftalar bizlere bir şeyleri üretmeyi (ve geliştirmeyi) öğretmiyor muydu? Kutlamaları iyi öğrendik, üretip geliştirmeyi de öğreneceğimizi umuyoruz.

Bu yüzden ülke bilgisayar, cep telefonu, televizyon, araç vb çöplüğü haline geldi. Paramız hiç mi hiç kıymetli değil. Bir üst model çıktı mı eskisini(?) at çöpe.

Sanayileşmemizin başında bakır baralar ve klemensler dahil her türlü malzeme yurt dışından gelirken, zamanla bir bir emek ve çaba ile elektromekanik sanayiini kurmuş olan ülkemiz, yerli malzeme oranı çok fazla olan trafo, ayırıcı, kesici, ölçü trafoları vb olmak her türlü malzemeyi üretip; istediği yerde şalt merkezlerini tesis edebiliyor idi. Sonra artık “yeterli” gelmeyen Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği’ni yenilememiz gerektiğini hep birlikte düşündük ve bina içlerinde hava yalıtımlı açık şalt tesislerinde kullandığımız malzemelerin üretimini “kapalı tip” olmak zorunluluğu nedeniyle ortadan kaldırdık. Ülkemizde yapılamayan “tip testlerini” zorunlu hale getirdik.

Sonuç? Oldukça yüklü miktarda ihracat yapıp, kazandıklarımızın çoğunu yeni yatırımlarda kullanmak yerine yine yurt dışına transfer ettik. Akılcıca bir strateji(!).

Yapılması gereken ne idi? Köprüyü kurmak. Yani eldeki malzemeyi ve yatırımı bir anda çöpe atmadan yeni ürünlere yönelmeyi becerebilmek. Standart ve norm yaratabilmek. Yurt dışında üretilen malzemeleri üretebilir hale gelmek. Yoksa **yeni ürünlere kapalı olduğumuz anlamında değil söylediklerimiz**. Elimizdeki ekonomik ve teknik değerleri, var oldukça korumak gerekir diyoruz. Hepsi bu kadar basit.

Son aylarda TEDAŞ tarafından Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği’nin 37. maddesi, aradan geçen 4 yıl sonrasında yeniden yorumlanarak, transformatörlerin buşinglerinin ya bir kutu ile kapatılması ya da kapalı tip geçmeli başlıklar kullanılması şart koşulmaktadır. Gerekçe ise “transformatörlerin bağlantılarının dokunmaya engel olacak şekilde yapılması gerektiği..” sözleri.

Günaydın! Trafoların üstüne trafoyun kendisi kadar bir kutu daha ilave edilmesi görüntüden başka neyi değiştirecek? Kutu yapılmasının amacı sadece dokunmayı engellemek midir? Bu güne kadar trafo buşinglerine kim dokundu kendiliğinden? Koruma alanı olan (trafo odası, hücre vb) ve türlü çeşitli kilitlerle herkesin ulaşması engellenen (dokunulmaya engel olunan) ve yanına yanaşılması için enerji kesme kuralları olan trafolar korunmasızdı da şimdi, koruma altına alınmış mı oluyor?

Trafoların buşinglerinin kapalı tip olması, her yere uygulanan bir kriter değil tamamen kullanılan yerin özelliğine bağlı bir seçim kriteri olmalıdır.

Trafo üreticileri hemen önlemlerini aldı ve şimdi geçmeli tip buşinglerle imalat yapılıyor ancak başlık malzemelerini herkes kendi temin edecek.

Dokunmaya engel olacak şekildeki başlık malzemeleri yurt içerisinde üretiliyor mu?

Standart bir kablo kesiti seçilip açıklanmış mı? Başlıkların nereden temin edileceği belli mi?

Şimdilerde yurt dışından yeni tip başlık ithal edenler iyi kazanacaklar. Bizden duyurması. Bir de bara ile trafo bağlantısı yapmak herhalde tarihe karışacak. Proje mühendislerinin dikkatine. Güç yükseltmelerinde de kapalı tip bir trafo istenir ise ona göre önlem alsınlar.

Ben bir de direk trafolarını merak ediyorum. Onlar trafo değil mi? Veya kuşların, leyleklerin canları kıymetsiz mi?

Trafoların buşinglerinin kapalı tip olması, her yere uygulanan bir kriter değil tamamen kullanılan yerin özelliğine bağlı bir seçim kriteri olmalıdır.

BİLİRKİŞİLİK HİZMETLERİ YENİDEN DÜZENLENİYOR

**TMMOB Bilirkişi Yönetmeliği 5 Mayıs 2005 tarih 25806 sayılı
Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi**

Kamu kurum ve kuruluşları ile mahkemelerden talep halinde ve tavsiye niteliğinde hazırlanacak bilirkişi listelerinde görev alacak bilirkişilerde aranacak nitelikler ve bilirkişilerin çalışma esaslarını belirleyerek; hizmetin nitelikli sunulması ve kamu yararının korunması amacıyla hazırlanan "TMMOB Bilirkişi Yönetmeliği" 5 Mayıs 2005 tarih ve 25806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Bilirkişi yargılamanın soruşturma evresinde Cumhuriyet Savcılığına, kovuşturma evresinde ise yargıca adaletin sağlanmasına yönelik olarak uzmanlık alanı kapsamında teknik bilgi ve deneyimine dayalı hizmet sunan kişidir.

Adalet duygusunun toplumda egemen kılınmasında, incelenen konu ile ilgili olarak gerçek kusur yada eksikliklerin; tarafsız, adil, yargılanma hak ve hukukuna uyularak ortaya çıkarılması ve karar verilmesi temel koşuldur. Bu anlamda kamusal bir sorumlulukla görev yapan bilirkişilerin

seçiminde bazı kriterlerin konulması zorunluluğu bulunmaktadır. Bilirkişilerin çalışma ve sorumlulukları ile listelerde yer alacaklarda aranacak niteliklerin belirlendiği yönetmeliğin uygulamaya konulması ile bu alanda yaşanan ve kamu oyuna yansıyan olumsuzlukların giderilmesi hedeflenmiştir.

17 Aralık 2004 tarih ve 25673 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1 Haziran 2005 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun İkinci Bölümü Bilirkişi İncelemesi başlığı altında; bilirkişinin atanması (Madde 63) ile bilirkişi olarak atanabilecekler (Madde 64) hakkındaki esaslar belirlenmiştir. Kanun kapsamında Ceza Mahkemelerinde görev olacak bilirkişiler İl Adli Yargı Adalet Komisyonlarıncı seçilecektir. Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler kapsamında bulunan "Ceza Muhakemesi Kanununa Göre İl Adli Yargı Adalet Komisyonlarıncı Bilirkişi Listelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik" çalışmalarına Adalet Bakanlığı tarafından başlanmıştır.

Toplumsal yaşam içerisinde genişleyen ilişkiler ve gelişen teknolojiler nedeniyle çok yönlülüğü ve karmaşıklığı her geçen gün biraz daha artan hukuki sorunlarımızı çözmekle görevli yargıçların bu gelişime paralel olarak uzmanlık sahibi kişilerin bilgisine başvurmak gereksinimi artmaktadır. Yargıçların almış olduğu eğitim ve edinmiş olduğu deneyimleri ile karşılaşılabileceği her konuda bilgi sahibi olması ve hüküm vermesi beklenemez. Bu noktada yargıç bu tür sorunların çözümü için dava konusunda uzman bilirkişi'den yardım isteyecektir. Teknolojinin hızla değiştiği, uzmanlık alanlarının her geçen gün arttığı günümüzde bilirkişilik görevi alacak herkesin kendi uzmanlık alanında sahip olduğu bilginin güncel ve yeterli olup olmadığını beyan etmesi, uzmanlık alanı dışında kalan davalarda görev kabul etmemesi, kısaca mesleki etik değerlere sahip olması gerekmektedir. Bilirkişinin konusunda uzman olmadığı ve

görüşü istenen konuda yeterli teknik bilgisi olmadığı hallerde, yargılama sürecinin olumsuz etkileneceği ve toplumda adalet duygusunun zedeleneceği unutulmamalıdır. Hukuksal ve sosyal sonuçları ile adalet sistemimizde sorunlar yumağı haline gelmiş bilirkişi sorununun aşılabilmesi, Anayasanın 135. maddesinin kendilerine yüklediği kamusal görev ve sorumluluk bilinciyle TMMOB'ye bağlı tüm odaların konuya sahip çıkması ve Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanmakta olan Bilirkişi Yönetmeliği'ne müdahil olunarak, bilirkişilerin belirlenmesi kriterleri arasında ilgili TMMOB Bilirkişi Yönetmeliği kapsamında verilecek Bilirkişi Yetki Belgesinin istenmesi ile olanaklıdır. Aksi takdirde kamu vicdanında kaygılar hep var olacak, bilirkişi adaleti(!) olarak adlandırılan uygulamalar devam edecektir.

“GENEL SAĞLIK SİGORTASI” “SAĞLIKTA DÖNÜŞÜM” NE GETİRİYOR ? NE GÖTÜRÜYOR ?

Ülkemizin sağlıklı bir toplum hedefine ulaşmada ve geçmişten gelen problemlerinin çözümünde, beslenme, barınma, çalışma, çevre koşulları, genetik, sosyal ve psikolojik iyilik hali, sağlık hizmetleri organizasyonu kadar önemlidir. Açlık sınırımız 523 YTL, yoksulluk sınırımız 1590 YTL, memurların % 98'inin ücreti (hekimler içinde) yoksulluk sınırının altında, kayıt dışı sektör % 60' lara ulaşırken burada ve kayıtlı sektörün çoğunda işçilerin aldığı asgari ücret 350 YTL ile açlık sınırının altında (maalesef bunun da çok olduğu söylenebilir), evlerin % 80'ine giren gelir %20'sine giren gelirle eşitlenmiş durumda. Her gün önlenebilir 210 iş kazası olmakta, bir uçak dolusu bebeğimiz ölmekte, UNİCEF Türkiye'yi sağlığı en kötü 20 ülke arasında saymaktadır. Maalesef bu tabloyu oluşturan, eşitsizlikleri artıran ve bizzat sağlığın korunup gelişmesine engel olup sağlığı bozan yönelimler, sağlık hizmetleri organizasyonuna da yönelmiş durumdadır. Sağlık sektöründe dönmekte olan para, ulus ötesi finans güçlerinin dikkatini çekiyor. Her şeyin ticarileştirilerek alınıp satılır hale getirilmek istendiği günümüzde sağlık sektöründe ki paranın ticari sermaye için önemli bir cazibe alanı oluşturduğu görülüyor. Bundan daha fazla kaygı veren durum ise, kamu harcamaları içinden sağlık harcamalarını çıkartmak isteğidir. Kamu sağlık hizmeti üreten sağlık ocaklarımız, hastanelerimiz geliştirileceğine satılığa çıkarılmaya, kapatılmaya hazırlanılmaktadır. Bu durumun ülkemizin birliği ve beraberliği açısından çok olumsuz olduğunu düşünüyor ve kaygı duyuyoruz. Çünkü biliyoruz ki bir toplumu bir arada tutan en önemli duygu tasada ve kıvançta bir olabilmektir. Çünkü birçok eşitsizliğe tahammül edilebilir ancak sağlıktaki eşitsizliklere tahammül çok zordur. Sağlığın temel bir vatandaşlık hakkı olması ve esas olarak kamu üzerinden garanti altına alınması bu yüzden vazgeçilmezdir.

“Sağlıkta dönüşüm”, birinci basamakta “aile hekimliği işletmeciliği”, ikinci basamakta “özelleştirme”, “sözleşmelilik” “ihaleyle istihdam” ve finansman konusunda “genel sağlık sigortası” önermelerinin Türkiye sağlık ortamındaki sorunları çözmek bir yana mevcut durumu daha da bozucu etkileri olduğunu söylemek bir GÖREVDİR. Adeta “pirinç” gösterilip, elimizdeki “bulgur da” alınmak istenmektedir. Genel sağlık sigortası adı altında vatandaşların mevcut sağlık hakları, teminat paketi ile sınırlanarak, her yıl primi artırılarak ya da paketten birkaç sağlık hizmet sunumu daha çıkarılarak geriletilmek istenmektedir. Zor koşullarda meydana getirilen 12500 sağlık evi, 5000 sağlık ocağı,

hastanelerimiz, mevcut sorunları çözülüp geliştirileceğine kapatılmak, satılmak istenmektedir, yine zor koşullarda kamu kaynaklarıyla yetiştirilen 45 bin pratisyen hekimin yarısı aile hekimliği işletmeciliği modeliyle hizmet dışı bırakılmak istenmekte, 2 bin 500 uzman hekim eğitim hastanelerinden atılmak istenmekte, 35 bin uzman hekimin yarısı il özel idarelerine devir, sözleşmelilik, şirket taşeronluğuyla istihdam, rekabete sokulma gibi işlemlerle hizmet dışı bırakılmak istenmektedir. Bu acı tabloya geçiş, geçiçi performans uygulaması inhibisyonu ve reform, dönüşüm, aile gibi pozitif kelime perdeleriyle başarılmak istenmektedir. Ve bütün bu programların tamamı da dışarıdan empoze edilmektedir. Oysa ülkemizin ihtiyaçlarını çözecek bilgi birikimimiz, deneyimimiz vardır ve her konuda olduğu gibi sağlıkta da çözüm, milletin azim ve iradesinde aranmalıdır.

- “Genel” Sağlık Sigortası (GSS) sadece Sağlık Finansman Modeli Değildir, tıp eğitimini, sağlık kuruluşlarını, hekimlik mesleğini, sağlık personelini, sağlık hizmet sunumunu, yeniden biçimlendirmektedir.
- Sağlık kişisel bir sorun mudur? Sağlık Hakkı mı? Sağlık Yardımı mı?” sigortalı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler sağlıklarının korumaktan asli olarak sorumludurlar” (Madde 27) devletimiz sorumluluğunu yurttaşın üstüne bırakıyor “sağlık yardımlarının karşılanması” (yaygın olarak kullanılıyor)
- Prim toplama zorlukları var; Bağ-Kur'da düzenli primini ödeyenlerin oranı %15, prim toplama oranı ortalama % 36, SSK'da prim toplama oranı %85, Tarım sigortalılarda bu güne değin hiç prim ödemeyenlerin oranı %53 Asgari ücretin 1\3'ünden az gelire sahipse Maliye Bakanlığı öder, 116 milyon ediyor, peki 117 milyon geliri olanlar? Türkiye nüfusunun %12'si işsiz, kayıt dışı ekonomi, kayıtlı ekonomiden daha çok,

toplumun %20'si günde 2 dolardan az gelikle geçiniyor, açlık sınırı 550 YTL, asgari ücret 350 YTL.

- 90 gün prim ödenmiş olma zorunluluğu geliyor, bu yıl sözleşmeli bir öğretmen 90 gününü dolduramadığı için sevk kağıdı alamadı ve maalesef vefat etti.
- Kendi primini ödeyenler, tarımda çalışanlar, yurt dışında yaşayanların prim borcunun bulunmaması şartı geliyor yoksa sistemden faydalanamayacaklar
- SAĞLANAN SAĞLIK YARDIMLARI: Md. 8 Kişisel koruyucu sağlık hizmetlerinden, Tedavi, rehabilitasyon hizmetlerinden, gebelik, doğum, 18 yaşına kadar diş, aşı, ilaç, ortez, protez işlemlerinden KURUMCA BELİRLenenler... estetik, yardımcı üreme teknikleri, kaplıca, alternatif tıp hariç deniyor, yani genel bir sigorta değil
- Muayene, ilaç, ortez, protez, araç- gereç için katılım payı %0-50 arasında olacak, katılım payı genişletiliyor
- Sevk zincirine uyma, bir önceki yıl sağlık giderlerinin toplamı (adeta hasarsızlık indirimi geliyor bu sigorta sosyal bir sigorta değil , tıpkı araba sigortası gibi bir zihniyet hakim yani

bir önceki yıl az hastalanmışsanız daha az prim ödeyeceksiniz, ama çok hastalanmışsanız priminiz yükselecek, daha yoksullar daha çok hastalanacak ve daha çok prim ödeyecekler tabi daha çok prim ödemeye güçleri yetmezse de sigortanın karşılayacağı paketten birkaç kalem daha sağlık hizmeti çıkarılacak, sigorta bunları karşılamayacak, şu anda BAĞ-KUR, SSK, EMEKLİ SANDIĞI üzerinden sahip olduğumuz sınırsız sağlık ihtiyacı karşılama hakkımızı kaybediyoruz, yine söylemeliyiz ki bir insanın ihtiyaç duyabileceği sağlık ihtiyacı sınırlandırılmaz, bunu sınırlayan bir sigorta da sosyal sigorta olamaz), kişisel koruyucu sağlık hizmetleri kullanımı, verilen tedaviye uyma gibi kriterlere bakılarak katılım payı oranı değişir. Md.16

- Hekim tavsiyesine uyulmaması sonucu oluşacak ek masrafların %50'si sigortalıdan tahsil edilir, Md.27, yani elinizde olmayan nedenlerle örneğin yoksulluk nedeniyle diyetinize uyamazsanız tedavi masraflarının yarısı sizden istenecek.

SAĞLIKSIZLIK REFORMU

Şebnem Seçkin
DEÜ EİK. - Elo. Müh. Bölümü
sebnem.seckin@emogenc.org.tr

Şehir içi otobüsle yolculuk yaparken, en çok dikkatimi çeken yazılar özel kliniklerin önündeki afişler oluyor. İnsanların dikkatini çekmemesi olanaksız olan bu afişlerde "Emekli Sandığı hastalarının muayenesi yapılır" diyor. Ömrünün çok uzun bir kısmını hastane kuyruklarında geçirmiş ya da bu kuyruk acısını çekmemek için ne kadar hasta olsa da hastaneye gitmemiş bir vatandaş için ne kadar de sevindirici bir haber (!). Ne kadar yoğun olsa da daha hızlı akan "sevk" kuyruğundan bir sevk alarak, "müşterisi" daha az olan klimalı bir mekanda kendisini muayene edecek doktoru rahatça bekleyebilir, tedavisini daha çabuk olabilir.

Bu düzenleme yapılırken önümüze sunulan şekerlerden biri de bu değil miydi zaten?

Peki bu sağlık harcamaları nereden ödeniyor diye düşünüyor muyuz? Devlet hastanesine de özel hastaneye de muayene olsak, harcamalarımızın çoğunluğunu bağlı olduğumuz sigorta kurumu ödüyor. Acaba bir kan tahlili bile onlarca YTL'yi bulan özel sağlık kuruluşları "Bu sefer ödemeyi devlet

yapıyor, bir kıyak geçsek mi?" diye düşünüyorlar mı? Yanıt kocaman bir HAYIR!

Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısı'nı hazırlayan AKP hükümetinin en büyük gerekçesi, kamu harcamalarının (eğitim, sağlık.. vb) mali disiplinin sağlanmasının önündeki en büyük engel olması değil miydi. Eğer böyle bir "disiplinsizlik" söz konusuysa özel kuruluşlara Emekli Sandığı ve benzeri sosyal sigorta kuruluşlarından aktarılabilecek paraların kaynağı neresi acaba?

AKP hükümetinin hazırladığı tasarının genel gerekçesinde erken emeklilik, prime esas kazancın düşük gösterilmesi, kayıt dışı istihdamın yüksekliği, prim tahsilat oranının düşüklüğü, af ve ödeme kolaylığı gibi uygulamalarla prim ödeme eğiliminin azalması, prime esas kazanç sınırlarının düşüklüğü ve fon gelirlerinin yetersizliği gibi sebepler sosyal güvencide gelir azaltıcı etmenler olarak sıralanmış. Peki nasıl bir süreçle kayıt dışı ekonominin engellenmesi düşünülüyor. IMF ile sürdürülen ekonomik paketlerle mi? Eğer böyle bir durum varsa IMF ile

yıllardır sürdürdüğümüz "yakın" ilişkilerle bu sorun niye halledilmedi? Hükümetimizin niyeti her zamanki gibi bütün fedakarlığı emekçilerin sırtına yüklemektir.

Şimdi ise özel sektörün eline düşmek üzere olan sağlık sisteminde vatandaşlar "hasta" statüsünden çıkıp, "müşteri" statüsüne gelmektedir. Bu sözlerimin üzerine bazıları "ama artık herkesin bir sosyal sigortası olacak" diyebilir. Ancak bu yasayla herkese eşit sağlık hizmeti gelmeyecek. Üstelik bu tasarıda çok ilginç maddeler de göze çarpıyor. Mesela prim ödemek sağlık hizmeti almak için yeterli olmuyor. İlkokuldan başlayıp üniversitelerde dahi alınmaya başlanan "katılım(katkı) payı" sağlık hizmeti almak için ödememiz gereken bir ücret olarak karşımıza çıkıyor.

Devletin, vatandaşlarına sağlaması gereken temel haklardan biri olan sağlık hizmetleri de böylelikle "kar" güdümlü beyinlerin eline geçiyor. Yavaş yavaş, kamusal sağlık hizmetlerinin sonu getirilmektedir. Bunun sonu herkesin parası kadar hizmet alacağı özel sigorta şirketlerinin piyasayı ele geçirmesidir!

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI

HİDROLİK ENERJİ

2004 yılı verilerine göre, Türkiye'nin hidroelektrik enerjisi brüt potansiyeli 433 milyar kWh, teknik potansiyeli 216 milyar kWh ve ekonomik potansiyeli de 127 milyar kWh olarak kabul edilmektedir. 2003 yılı hidrolik enerji kurulu gücü 12 579 MW ve yıllık kapasite 45,152 milyar kWh iken, 35,329 milyar kWh üretim gerçekleşmiştir. 2004 yılında da, 12,654 MW kurulu güç ve 45,435 milyar kWh kapasite ile 47,614 milyar kWh elektrik enerjisi elde edilmiştir. Türkiye'nin elektrik enerjisi üretiminin 2003 yılında 140,580 milyar kWh ve 2004 yılında 151,306 milyar kWh olduğu dikkate alınrsa, hidrolik enerjinin, Türkiye elektrik enerjisi üretiminin 2003 yılında %25'ini ve 2004 yılında da %32'sini sağladığı anlaşılmaktadır. Bir kişinin bir yılda ortalama 2100 kWh elektrik enerjisi tükettiği ülkemizde, bu değerlerden hareketle, 2004 yılında 22 673 333 kişinin elektrik enerjisi ihtiyacının hidrolik enerjiden sağlandığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. Bu rakamlar, bir taraftan hidrolik enerjinin Türkiye için ne kadar önemli olduğunu göstermekte; diğer taraftan da, 127 milyar kWh ekonomik potansiyele rağmen 45,435 milyar kWh mevcut kapasite nedeniyle, hidrolik enerjiye ne kadar önem verilmediğini göstermektedir. Türkiye, mevcut ekonomik hidrolik enerji potansiyelinin %36'sını değerlendirmektedir. 2000 yılı hidrolik enerji verilerine göre; Norveç'in 152 milyar kWh'lık ekonomik potansiyelinin 142 milyar kWh'ını, İsveç'in 80 milyar kWh'lık ekonomik potansiyelinin 79 milyar kWh'ını ve Fransa'nın 82 milyar kWh'lık ekonomik kapasitesinin 72 milyar kWh'ını değerlendirdiği dikkate alınrsa, Türkiye'nin bir yerlerde yanlış yaptığı çok açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışmada, Türkiye'de bu denli yanlış yolun izlendiği ortaya çıkan hidrolik enerji hakkında öz bilgiler aktarılacaktır.

1) Tanım ve Genel Bilgi

Yeryüzündeki sular, güneş etkisiyle buharlaşarak bulutları oluştururlar. Daha sonra da, kar ve yağmur olarak tekrar yeryüzüne dönerler. Bu döngüye, su döngüsü denir. Su kütlelerinin bulunduğu yer ile deniz seviyesi arasındaki yükseklik farkı nedeniyle, su kütlelerinin potansiyel enerjisi oluşur ve bu enerjiye hidrolik enerji adı verilir. Hidrolik enerji; bu enerjiye sahip su kütlelerinin döngüsünde ana etken güneş olduğundan, güneş kaynaklı bir enerji türüdür ve bu döngünün, dünyanın var olma sürecinde kendisini yenileyerek hep varolacak olması nedeniyle de yenilenebilir enerjidir.

Enerji dönüşüm sistemleri, enerjinin dönüşümü için tek aşamaya ihtiyaç duyulan tek aşamalı enerji dönüşüm

sistemleri ve iki aşamaya ihtiyaç duyulan iki aşamalı enerji dönüşüm sistemleri olarak iki grupta incelenebilirler. Güneş ışınları enerjisinin, güneş pili yardımıyla elektrik enerjisine dönüşümü, tek aşamalı enerji dönüşüm sistemlerine örnek olup, enerji dönüşümü için sadece güneş piline gereksinim duyulmaktadır. Yüksek bir yerde bulunan suyun mekanik konum

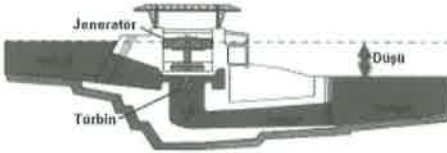
enerjisi; bu enerji yardımıyla döndürülen bir su türbini çarkı ve buna bağlı olarak dönen ve dönme mekanik enerjisine sahip olan su türbini milinin, bir jeneratörün milini döndürmesi halinde, elektrik enerjisine dönüşür. Bu ve benzeri enerji dönüşüm sistemlerinde, enerji dönüşümü için, iki aşamaya ihtiyaç vardır. İki aşamalı enerji dönüşüm sistemleri, enerji dönüşümünde ara eleman olarak kullanılan iş akışkanının sıkıştırılabilir olup olmamasına göre gene iki grupta incelenebilirler. Eğer iş akışkanı sıkıştırılabilir ise, söz konusu grupta; fanlar, kompresörler, körukler, gaz türbinleri, buhar türbinleri ve içten yanmalı motorlar bulunur. İki aşamalı enerji dönüşüm sistemlerinin iş akışkanı sıkıştırılmaz ise, bu gruba, hidrolik makineler grubu denir ve bu grupta, pompalar ile su türbinleri incelenirler (Tablo 1) [1]. Hidroelektrik santrallerde, ana enerji dönüşümü, su türbinlerinde gerçekleşmektedir. Sudaki enerji su türbinini tahrik etmekte, su türbininin de jeneratörü tahrik etmesiyle, elektrik enerjisi elde edilmektedir.

Tablo 1. Enerji dönüşüm sistemlerinin sınıflandırılması.

Enerji Dönüşüm Sistemleri	Tek Aşamalı Enerji Dönüşüm Sistemleri	
	İki Aşamalı Enerji Dönüşüm Sistemleri	Sıkıştırılmaz İş Akışkanlı Dönüşüm Sistemleri: Hidrolik Makinalar
Sıkıştırılabilir İş Akışkanlı Dönüşüm Sistemleri		Fan Kompresör Körük (Blower) Gaz Türbinleri Buhar Türbinleri İçten Yanmalı Motorlar

Hidrolik enerjinin elektrik enerjisine dönüştürüldüğü hidroelektrik santraller, düşülerine göre; 15 m'den küçükler için alçak düşümlü, 15 m ile 50 m arasında orta düşümlü ve 50

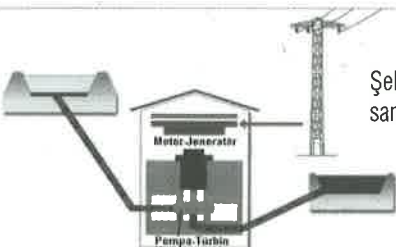
m'den büyükler de yüksek düşürlü olarak sınıflandırılırlar. Alçak düşürlü santraller; büyük debili, küçük eğimli nehirler üzerinde kurulurlar ve Kaplan türbinleri kullanılır. Orta düşürlü santrallerde Kaplan veya Francis türbinleri ile nehirlerdeki hidrolik enerji değerlendirilir. Yüksek düşürlü santrallerde Francis ve Pelton türbinleri kullanılır. Düşünün fazla olması nedeniyle, bu santrallerde, diğer santrallerden farklı olarak, suyu türbinlere getiren cebri boruya ihtiyaç vardır. Hidroelektrik santralleri, kapasite kullanımına göre de; sürekli %30'un üzerindeki kapasitede çalışan baz santralleri (Şekil 1), daha az yüzde ile çalışan biriktirmeli (puant, pik) santralleri (Şekil 2) ve pompajlı santraller (Şekil 3) olarak üç kısımda incelenirler. Baz santrallerinde, nehir veya kanallardaki hidrolik enerji elektrik enerjisine dönüştürülür. Biriktirmeli santrallerde, yüksek düşürlü söz konusudur. Bu santrallerde su, ihtiyaç duyulan zamanlar için biriktirilir. Biriktirmeli santraller, kural olarak sürekli çalıştırılmazlar, çünkü, aksi taktirde biriken suları biter. Bu santrallerde amaç, değişik zamanlarda biriktirilen suyun, çok elektrik enerjisi gerektiğinde (puant zamanlarında) kullanılmasıdır. Pompajlı santrallerin çalışma prensibi, biriktirmeli santraller ile aynıdır. Tek fark, fazla enerjinin olduğu zamanlarda, bir pompa ile suyun yükseğe pompalanması ve daha sonra da bu sudaki enerjinin gereksinim duyulduğunda kullanılmasıdır. Baz ve biriktirmeli santrallerde verim %80-85 olurken, pompajlı santrallerde verim %70-75 olmaktadır. Pompajlı santralin bulunmadığı Türkiye'de, hidrolik santrallerin yaklaşık %96'sı biriktirmeli santrallerdir.

Şekil 1. Bir baz santralının görünüşü [2].

Şekil 2. Bir biriktirmeli santralin görünüşü [2].

Şekil 3. Bir pompajlı santralin görünüşü [2].

TEİAŞ APK Dairesi Başkanlığı'nın 2005 Ocak ayı verilerine göre; Türkiye'nin 2003 ve 2004 yıllarında elektrik enerjisi üretiminde kullanılan kaynaklar ve kurulu güçler, Tablo 2'deki gibi gerçekleşmiştir. Tablo 2 incelendiğinde, Türkiye'nin elektrik enerjisi üretiminde, yenilenebilir kaynakların (hidrolik, rüzgar ve jeotermal) 2003 yılı için %25 ve 2004 yılı için %32'lik bir orana sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bu artış, hidroelektrik santrallerden elde edilen elektrik enerjisinin 2004 yılında daha fazla olmasından kaynaklanmıştır. Bu değerler, Türkiye'nin elektrik enerjisi üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının önemli etkisinin olduğunu göstermektedir.

Tablo 2. Türkiye'nin elektrik enerjisi üretiminde kullanılan kaynaklar ve kurulu güçler.

Üretim Kaynağı	2003 Yılı Verileri			2004 Yılı Verileri			
	Kurulu Güç (MW)	Üretim (Milyar kWh)	Gerçek Üretim (milyar kWh)	Kurulu Güç (MW)	Üretim (Milyar kWh)	Gerçek Üretim (milyar kWh)	
Termik	Kömür	8 239	53,940	32,253	8 923	58,391	34,558
	Akaryakıt	3 198	21,085	9,196	3 202	21,167	9,800
	Doğal Gaz	11 510	86,154	63,536	12 640	94,867	59,098
	Diğer	28	0,207	0,116	27	0,207	0,076
	Toplam	22 974	161,387	105,101	24 792	174,632	103,532
Rüzgar ve Jeotermal	34	0,156	0,150	34	0,156	0,160	
Hidrolik	12 579	45,152	35,329	12 654	45,435	47,614	
TOPLAM	35 587	206,695	140,580	37 480	220,223	151,306	

Türkiye'de ilk elektrik enerjisi, Tarsus'ta 1902 yılında alçak düşürlü bir hidroelektrik santralden elde edilmiştir [3]. Bugün ise, Türkiye'de 135 hidroelektrik santral bulunmaktadır. Hidroelektrik santraller ile ilgili son durum, Tablo 3'de, çalışmakta olan santrallerden kurulu kapasitesi 100 MW'ın üzerinde olanlar ve özellikleri, Tablo 4'de ve DSİ tarafından inşa edilmekte olan santraller ve özellikleri de Tablo 5'de verilmiştir [4].

Tablo 3. Türkiye'de hidroelektrik santrallerin son durumu.

Durumu	Santral Sayısı	Kurulu Güç (MW)	Yıllık Enerji Üretimi (Milyar kWh)
Çalışıyor	135	12 654	45,435
İnşaat Devam Ediyor	41	3 187	10,645
İnşaata Başlanmadı	502	20 442	71,411
Toplam	678	36 283	127,491

Tablo 4. Çalışmakta olan santrallerden kurulu kapasitesi 100 MW'ın üzerinde olanlar ve özellikleri.

Baraj Adı	İnş. Başl.	İnş. Bitiş	Nehir	İl	Temelden Yüksekliği (m)	Göl Hacmi (hm ³)	Göl Alanı (km ²)	Güç (MW)	Yıllık Üretim (milyar kWh/yıl)
ATA TÜRK	1983	1992	Fırat	Sanlıurfa	169,00	48 700	817	2 400	8,9
KARAKAYA	1976	1987	Fırat	Diyarbakır	173,00	9 580	268	1 800	7,354
KEBAN	1965	1975	Fırat	Elazığ	207,00	31 000	675,00	1 330	6,000
ALTINKAYA	1980	1988	Kızılırmak	Samsun	195,00	5 763	118,31	700	1,632
BİRECİK (2)	1993	2000	Fırat	Şanlıurfa	63,50	1 220,2	56,25	672	2,518
UYMAPINAR	1977	1984	Manavgat	Antalya	185,00	300	4,70	540	1,620
BERKE (2)	1991	2001	Ceyhan	K. Maraş	201,00	427	7,80	510	1,672
HASAN UĞURLU	1971	1981	Yeşilirmak	Samsun	175,00	1 073,75	22,66	600	1,217
SİR (2)	1987	1991	Ceyhan	K. Maraş	116,00	1 120,00	47,50	284	0,725
GÖKÇEKAYA	1967	1972	Sakarya	Eskişehir	158,00	910,00	20,00	278	0,562
BATMAN	1986	1998	Batman	Batman	85,50	1 175,00	49,25	198	0,483
KARKAMIŞ	1996	1999	Fırat	Maraş	40,00	157,00	28	180	0,652
ÖZLÜCE	1985	1998	Peri	Bingöl	144,00	1 075,00	25,80	170	0,413
ÇATALAN	1982	1996	Seyhan	Adana	82,00	2 126,33	81,86	169	0,596
SARIRAY (2)	1950	1956	Sakarya	Ankara	108,00	1 900,00	83,83	160	0,400
GEZENDE	1979	1990	Ermenek	İçel	75,00	91,90	3,97	159	0,528
ASLANTAŞ	1975	1981	Ceyhan	Adana	85,00	1 150,00	49,00	138	0,569
HIRFANLI	1953	1991	Kızılırmak	Kırşehir	83,00	5 980,00	263,00	128	0,400
MENZELİT	1980	1972	Ceyhan	K. Maraş	156,50	1 950,00	42,00	284	0,515
KILIÇKAYA	1980	1998	Kelkit	Sivas	134,00	1 490,39	64,42	124	0,332
DİCLE	1986	1999	Dicle	Diyarbakır	87,50	595,00	24,00	110	0,298

Tablo 5. DSİ tarafından inşa edilmekte olan santraller ve özellikleri.

Adı	İl	Kurulu Güç (MW)	Üretim (milyar kWh/yıl)	Başl. Tarihi
AKKÖPRÜ	MUĞLA	115	0,343	2007
ALPASLAN-I	MUŞ	160	0,488	2007
ATASU	TRABZON	5	0,027	2009
BÖĞÜZKÖY	BURSA	10	0,020	2003
BORÇKA	ARTVIN	300	1,039	2006
CİNDERE	DENİZLİ	29,31	0,088	2007
ÇİNE	AYDIN	39,5	0,118	2007
DERİNEH**	ARTVIN	670	2,118	2008
DİM	ANTALYA	38,25	0,123	2007
ERMENLİK	KARAMAN	308,88	1,187	2007
KILAVUZLU	K. MARAŞ	57,24	0,160	2007
KIĞI	BINGÖL	140	0,423	2009
KIRAZIKÖPRÜ	KASTAMONU	12,3	0,041	2008
KÖPRÜBAŞI	ZONGULDAK	74	0,203	2008
KUMKÖY	SAMSUN	10	0,065	2006
MANYAS	BALIKESİR	19,5	0,059	2007
MURATLI	ARTVIN	115	0,444	2005
ÖBRÜK	ÇORUM	200	0,473	2007
SÜREYYABEY (Aş. Çekerek)	YOZGAT	14,4	0,050	2008
ŞANLIURFA -TUNEL	ŞANLIURFA	50	0,124	2005
TOPÇAM	ORDU	60	0,200	2007
TORUL	GÜMÜŞHANE	103	0,322	2006
ULUBAT -ÇINARCIK	BURSA	120	0,548	2009
UZUNÇAVIR	TUNCELİ	70,74	0,317	2007
TOPLAM		2722,12	8,920	

II) Enerji ve Güç Hesabı

Bir referans yüksekliğinden H kadar yüksekte olan ve m kütesine sahip olan su kütesinin potansiyel enerjisi

$$E_p = m g H (1)$$

bağıntısı ile verilir. Bu bağıntıda m g yerine suyun özgül ağırlığı ile hacminin çarpımı $\dot{a} V$ yazılır, ardından da, enerjiden güce geçmek için, potansiyel enerji t zamanına bölünür ve burada da $Q = V/t$ debisi yerine yazılırsa, hidrolik güç için $P_h = \dot{a} Q H$ (Watt) (2)

bağıntısı elde edilir. Bu güç, borulardaki kayıplar için 0,93-0,995, türbindeki kayıplar için 0,85-0,935 ve jeneratör

kayıpları için 0,9-0,99 değerlerinin ortalaması olan $k = 0,82$ kayıp katsayısı değeri ile çarpılarak, etkin türbin gücü elde

edilir. Bu temel bağıntı ile, herhangi bir hidroelektrik santralin yaklaşık genel değerlendirilmesi yapılabilir. Eskişehir'de Sakarya nehri üzerinde bulunan Gökçekaya barajı ve hidroelektrik santrali, bu kapsamda değerlendirilmek istenir. Bu santralin düşüşü $H = 158$ m ve kurulu gücü de $P = 278 000$ kW olarak verilmiştir. Suyun özgül ağırlığı $\dot{a} = 104$ N/m³ ve kayıp katsayısı da 0,82 olarak alınır, bu nehirin ortalama debisi (2) yardımıyla $Q = 278 000 / (104 \cdot 0,82 \cdot 158) = 20,63$ m³/s olarak bulunur. Bu santralle ilgili bir diğer yorum, bir yılda elde edileceği belirtilen 0,562 milyar kWh değerinin, kurulu güç olan 278 000 kW değeri ile bir yıldaki saat sayısı 8760 değerinin çarpımı olan 2,435 milyar kWh'a bölünmesi ile elde edilir. Bu oran 0,22 olarak bulunmaktadır. Bunun anlamı, Eskişehir'de bulunan Gökçekaya hidroelektrik santralinin ortalama %22 kapasitede çalışacağıdır.

III) Sonuç ve Değerlendirme

Hidrolik enerji, Türkiye'nin bugüne kadar değerlendirmeye çalıştığı, fakat, daha çok değerlendirebileceği bir yenilenebilir enerji kaynağıdır. Türkiye, bir taraftan biriktirmeli ve pompajlı hidrolik santralleri, pik güçler için yaparken, nehirlerle de baz hidrolik santraller kurmalıdır. Biriktirmeli ve pompajlı santrallerin, baz gruplar olan termik (doğal gaz, linyit, kömür, fuel oil, nükleer gibi) elektrik santrallerinin alternatifi olmayacağı; biriktirmeli ve pompajlı hidrolik santrallerin baz yük olarak fazla çalıştırılmaları durumunda, amaçlarına uygun kullanılmadıkları için, güvenilemez ve verimi düşük olarak

damgalanacakları, termik ve nükleerden, nehirlerle baz hidrolik santraller kurulmasıyla kaçınılabileceği unutulmamalıdır.

KAYNAKLAR

- [1] ÖZDAMAR, A.; PEKBEY, Y.: Ege Bölgesi'nde Tarımsal Alanda Kullanılan Pompaların Enerji Verimliliği Üzerine Bir Araştırma", EÜ Araştırma Fonu Projesi, No: 2001-Müh-15, 43 s., 2004.
- [2] HIBBELN, M.: Deckung des elektrischen Energiebedarfs in Deutschland, TU Braunschweig, Studienarbeit, Braunschweig, 2003.
- [3] ÖZİŞ, Ü.; BARAN, T.; HARMANCIOĞLU, N.; BENZEDEN, E.; TÜRKMAN, F.; DALKILIÇ, Y.; ŞEKER, Ş.; ÖZDEMİR, Y.: "Türkiye'de Su Kuvvetinden Enerji Üretimi", İzmir Su Kongresi, s.425-439, İzmir, 1999.
- [4] ANONİM: DSİ Genel Müdürlüğü Bilgi Notları, Ankara, 2005.

LED İLE “KATI HAL” AYDINLATMA

Işık ve insan

Çok uzun zaman önce insanlar, yalnız gün ışığından (gündüz ışığından) yararlanabilmişler, ateşin keşfi ile birlikte gündüzlerin dışında yapay ışıkla aydınlatmayı da öğrenmişlerdir.

Daha sonra yapay ışık olarak meşaleler ve yağ lambaları ile aydınlandılar. Yağ lambası, meşale ve mum 19. yy ortalarına kadar gözde ışık kaynakları oldu.

1870'lerde Edison'un flamanlı l a m b a y ı geliştirmesiyle aydınlatmada yeni bir çığır açılmış oldu. 20. yüzyılda floresan lambalar,

deşarj esaslı lambalar hayatımıza girdi. Geçtiğimiz asrın sonunda katı halde ve yarı iletken yapıda LED lambalar aydınlatmada yapay ışık kaynağı olarak yerini almaya başlayacağıнын sinyalini verdi.

Yapay ışık üretimi

Temel olarak elektrik enerjisini ışığa çevirmek için 3 yöntem kullanılır. Isıtma yöntemi, düşük ve yüksek basınçlı metal buharlı ortamdadeşarj yöntemi ve uyarılma ile ışık verme (luminescence) yöntemleri.

1. Isıtma yöntemi: Bir flaman yapısı üzerinden elektrik akımı geçirilerek flamanın ısınması sağlanır ve akkor hale gelen flamanın yaydığı görülebilir ışık kullanımımıza sunulur. Örnek, akkor lambalar ve halojen lambalar.

2. Gazdeşarjı: Havası boşaltılmış ve metal buharı ilave edilmiş bir tüp içerisinde iki elektrot vasıtasıyla bir gerilim uygulanarak, metal buharı üzerinden geçen akımın meydana getirdiği ark'ın yaydığı görülebilir ışık aydınlatmada kullanılır. Örnek, civa buharlı lambalar, metal halide

lambalar, sodyum buharlı lambalar.

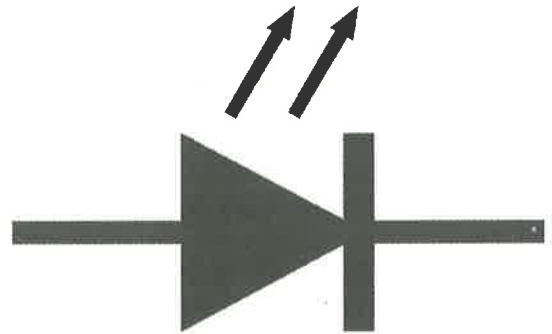
3. Uyarma ile ışımaya yöntemi (Luminescence): Alçak basınçlı civa buharlı lambalarda elde edilen gözle görülemeyen UV ışık ile bir fosfor tabakası uyarılarak görülebilen ışığa çevrilir. Örnek, floresan lambalar, kompkt floresan lambalar. Elektrik enerjisini doğrudan ışığa çeviren bir yöntem olarak katı bir yapı içerisinde elektronların uyarımı ile görülebilen ışık elde edilebilir (electroluminescence). Örnek, LED lambalar.

Resim 1 : Doğrusal beyaz LED Modüllerle aydınlatılmış bir köprünün görünüşü

Işık yayan diyotlar

LED, İngilizcede Light Emitting Diodes kelimelerinin kısaltılarak, bu ürünün jenerik adı haline gelmiş söylenişidir (Şekil 1)

Şekil 1 : LED'in şematik sembolü

Bir LED yongası yapı itibarı ile N ve P tipi yarıiletken katmanlar arasında sandviç edilmiş aktif katman tabakasından ve bunların elektriksel bağlantılarından oluşan opto

elektronik bir elemandır (Şekil 2). LED'ten doğru yönde bir akım geçirildiğinde elektronlar aktif katmanı uyarır ve aktif katmanda ışık üretilir. Üretilen ışık doğrudan veya reflektörden yansıma ile pencere katmanından yayılır.

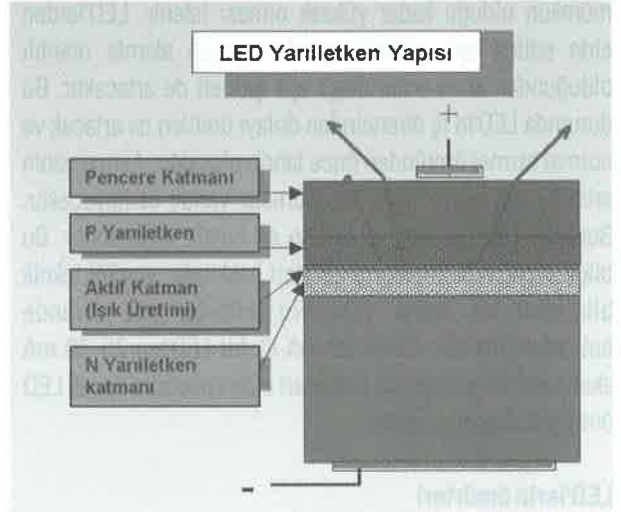
Şekil 2 : LED'in yarı iletken yapısı

LED'ler aktif katmanın materyel yapısına bağlı olarak görülebilir ışık tayfının belirli bir bölümünde ışık yayarlar. Başka bir deyişle tek renk ışık üretilir ve aktif katmanda kullanılan materyel LED ışığının rengini belirler. Yüksek seviyede ışık veren renkli LED'lerde aktif katman olarak farklı materyeller kullanılır (GaAs, Gap, GaN, AlInGaP ve InGaN). LED'lerle beyaz ışık üretmek iki yöntemle mümkündür. Bunlardan birincisi; kırmızı, yeşil ve mavi üç adet LED yongasını bir kılıf içersinde kullanarak beyaz ışığı elde etmektir. İkinci yöntem ise mavi LED yongasında üretilen ışığın bir fosfor tabakasını uyararak beyaz ışık üretilmesidir. Şekil olarak çeşitli ebatlarda, radyal biçim (şekil 3) başta olmak üzere çok çeşitli yapılar da kılıflandırılırlar. Normal baskı devreler için pin ayaklı ürettikleri gibi, SMT (yüzey montaj teknolojisi) (şekil 4) ve doğrudan baskı devre üzerine montajlı (on board) biçimlerde üretimleri ticari olarak piyasaya sürülmektedir.

LED'lerin özellikleri ve sağladığı faydalar

- Tek renk ışık kaynağı (dar bantlı): Işık istenilen dalga boyunda olduğu için renk filtresi, prizma gibi renk ayrıştırıcılara ihtiyaç yoktur. Örneğin kırmızı trafik lambasında 617 nm dalga boyunda kırmızı LED lerde üretilen ışığın tamamı kullanılır. Oysa akkor lambalarda üretilen ışığın mavi ve yeşil bileşenleri bastırılarak sadece kırmızı bileşeni kullanılır. 75 W akkor lamba yerine 8-10W LED dizini kullanarak %80 enerji tasarrufu sağlanır.
- Çok küçük ışık kaynağı (birkaç mm2): Küçük ebatlı armatürler geliştirilir, ışık kolayca yönlendirilebilir.
- Tasarımcılara geniş ve kolay kullanım imkanları.
- Hızlıdır, 200 ns içinde ışık vermeye başlar.

- Uzun Ömür : Kullanım kondisyonuna bağlı olarak 100.000 saate kadar.
- Yüksek ışık verimliliği (verimlilik giderek artıyor, örneğin laboratuvar ortamında kırmızı renkte 108 lümen/Watt'a ulaşılmış durumda).
- Düşük ısı üretimi: Akkor lambalarda flaman ısısı 2700 °C, halojen lambalarda 3100 °C, deşarjlı lambalarda tüp ısısı 800-1100 °C ye ulaşırken LED'lerde yonga ısısı 110 °C'yi geçmez.
- Tanımlanmış ışık açılırları.
- Görülebilir renk tayfındaki hemen hemen bütün renkler elde edilebilir.
- Dimmerlenebilir (0 100 %).
- Şok ve titreşimlere dayanıklı: Cam, flaman gibi kırılğan elemanlar içermez.
- Beyaz LED için farklı renk sıcaklıkları: 3200, 4700, 5400,6500 Kelvin.
- Çevrecidir; yapısında civa gibi ağır metaller ve halojen gazları yoktur.

Şekil 3 : Radyal LED kılıfı

LED'lerin elektriksel özellikleri

Öncelikle bilinmesi gereken özellik LED'ler doğru akımla çalışırlar. Elektrik devrelerinde LED'ler normal diyotlar gibi davranırlar. Farklı olan yanı normal diyotlarda 0,7 Volt civarında olan birleşme gerilimi yerine, renklerine göre 1,6 V ile 4 V aralığında değişmektedir. Genellikle kırmızı ve sarı LED'ler 1,9 2,6 V, yeşil mavi ve beyaz LED'ler 2,5 V 4 V arasında gerilimle çalışırlar. Devreye bağlanırken polaritelerine dikkat etmek gereklidir. Ters gerilime

tahammülleri azdır ve 5~10 V gibi ters gerilimle tahrip olabilirler. LED akımları yapılarına göre değişmekle birlikte 10 mA ile 700 mA aralığında LED üretimleri mevcuttur. LED empedansları üzerinden geçen akımın büyüklüğüne bağlı olarak doğrusal olmayan bir eğri ile değişkenlik gösterirler.

LED'ler genellikle seri bağlanıp bir dizin oluşturularak 10, 12, 24, 48V doğru akım veren elektronik güç kaynakları ile beslenirler. Tasarım yapılırken üreticisinden temin edilecek teknik bilgiler göz önüne alınarak optimum ışık ve elektriksel değerler ile çalıştırılmalıdır. Eğer elimizdeki LED hakkında hiçbir teknik bilgiye sahip değilsek 20 mA akımla sürülmesi önerilir. Bazı üretici firmalar LED dizinlerini değişik formlarda oluşturarak çeşitli LED MODÜLLERİ üretmektedir. Profesyonel uygulamalarda bu LED modüllerinin ve onlar için tasarlanmış güç kaynaklarının kullanılması tercih edilmelidir. LED'leri sürmek için elektronik kontrollü güç kaynaklarının kullanılması, verimli çalışmaları için önemlidir. Son birkaç yıldır üreticiler tarafından 1 W ve 2 W güçlerdeki LED'ler için 350 mA ve 700 mA akım kontrollü güç kaynakları kullanıma sunulmuştur.

Birçok uygulamada LED'in verdiği ışığın şiddetinin mümkün olduğu kadar yüksek olması istenir. LED'lerden elde edilen ışık şiddeti, içinden geçen akımla orantılı olduğundan akım arttırıldıkça ışık şiddeti de artacaktır. Bu durumda LED'in iç direncinden dolayı üretilen ısı artacak ve normal hizmet ömründen önce tahrip olacaktır. Ayrıca ısının artması ışık verimliliğini de olumsuz yönde etkileyecektir. Buradan çıkan sonuç, ısı LED'in en büyük düşmanıdır. Bu bilgiler ışığında firmaların LED'leri hakkında verdiği teknik bilgilerin ne kadar güvenilir olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Örnek 20 mA lik bir LED'ten 25-30 mA akım akıtarak yüksek ışık değerleri elde edilebilir, ancak LED ömrü oldukça düşecektir.

LED'lerin ömürleri

Teorik olarak yapılan hesaplamalar ve deneyler LED'lerden 100.000 saat üzerinde bir süre istifa edebileceğimizi ortaya çıkarmaktadır. Elektriksel, ısı kondisyon (soğutma), çevresel etkiler, kullanılan çevre elemanları, kılıfın materyel yapısı vb. etkenler göz önüne alındığında 50.000 saat ve üzeri hizmet ömrü olduğu kabul edilebilir.

LED'lerin ışık verimliliği

Lambaların verdiği ışığın, harcadığı elektrik enerjisine oranı ışık etkinliği η 'dir, birimi ise lumen/Watt'dir.

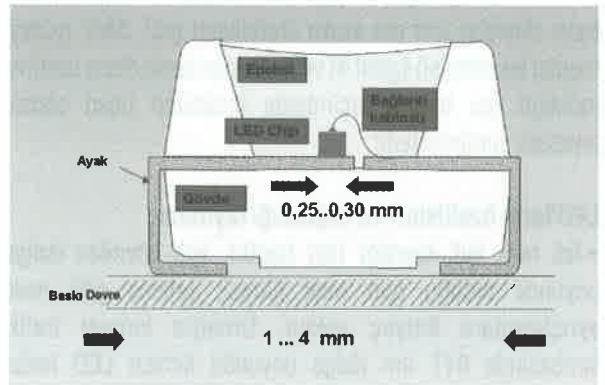
Biraz rakamlarla konuşmak istersek;

Akkor lambalarda ışıksal verim	12 - 15 lm/W
Halojen lambalarda	18 - 22 lm/W
Kompakt floresan lambalarda	60 - lm/W
Floresan lambalarda	55 - 104 lm/W

LED'lerde durum biraz farklıdır, LED rengine göre ışık etkinliği farklılık gösterir. Örnek; kırmızı en yüksek verimliliğe sahiptir 45 lm/W, sarı 35 lm/W, yeşil 18 lm/W, mavi 8 lm/W civarındadır. Aydınlatmada beyaz ışık önemli olduğuna göre beyaz LED için verimlilik, üretici firmalara göre değişmekle birlikte 18~25 lm/W arasında değişmektedir.

Bu verilerle şunu söyleyebiliriz ki bugün (Mayıs 2005) LED'ler akkor ve halojen lambalara alternatif olabilmekte ancak floresan ve kompakt floresan lambalarla verimlilik açısından rekabet edebilecek seviyede değildir. Diğer taraftan ışık verimliliğinde çok hızlı gelişmeler olmaktadır. 2008 - 2010 yıllarında beyaz LED'te verimliliğin 50~70 lm/W değerlerine ulaşması beklenmektedir. LED üretici bir firmanın deklare ettiğine göre, laboratuvar ortamında kırmızı ışıkta 108 lm/W değeri yakalanmıştır.

LED ışık değerleri konusunda dikkat edilmesi gereken bir konuda ışık açılarıdır. LED'ler yönlendirilmiş ışık oldukları için ışık değerleri, cd (candela) veya mcd cinsinden verilmektedir. Işık açıları düşük tutularak yüksek candela değerleri telaffuz edilmektedir. LED seçiminde değerlendirme yapılırken bu konu dikkate alınmalıdır.

Şekil 4 : SMT LED kılıfının kesitten görünüşü

Optik önemlidir

Önemli noktalardan biri de ışığın açısının değiştirilmesi, yönlendirilmesi, bir ışık kılavuzu ile dağıtılması, kısaca LED ile ürettiğimiz ışığın kullanılmasıdır. Bu konuda en çok ihtiyacımız olacak mercekle sistemleridir. Etkeltil ve faydalı ürünler tasarlamayı düşünüyorsanız, fizik kitaplarınızı,

notlarınızı çıkarıp optik künularını tekrar incelemelisiniz.

Renklerin dünyası

Yukarıda da anlattığımız gibi LED'ler tek renk ışık kaynağıdır. Dekoratif aydınlatma yaparken tek renkli kullanabileceğimiz gibi, renkli LED ışıklarını karıştırarak bir ressam gibi değişik ara renkleri elde edebiliriz. Bunun için yapmamız gereken üç ana renkten (kırmızı, yeşil, mavi) oluşan LED dizinlerini dimmerlemektir. Hatta bazı üretici firmalar üç ayrı renk yongayı aynı kılıf içerisine yerleştirerek RGB uygulamaları için hazır LED'ler ve LED modülleri üretmektedir. LED'leri dimmerlemek için darbe genişlik modülasyonunu (PWM) kullanmak en iyi verimi sağlayacaktır. Teorik olarak her rengi 255 kademe dimmerlenirse 16 milyon renk elde edilebilir. Ancak insan gözü kişiden kişiye değişmekle birlikte 600 640 rengi ayırt edip algılayabilmektedir.

LED'lerin renk dalgaboyu ile ilgili bilgiler üretici firmanın kataloglarında verilmektedir. LED dizinleri oluşturulurken kullanılan LED'lerin dalga boyları aynı veya

birbirine yakın olmalıdır. 5 -10 nm lik farklar özellikle yeşil ve sarı renklerde göz tarafından algılanır. Renklerin önemli olduğu projelerde, renk dalgaboyu toleransı düşük LED'ler kullanılmalıdır.

Renk ile ilgili olarak bir başka konu da LED dizinleri önüne renkli lenslerin kullanılmasıdır. Burada LED dalga boyu ile renkli lensin dalga boyu aynı olmalıdır. Aksi halde farklılık ışık kaybına sebep olacaktır.

Kaynaklar:

1. Bhattacharya,P (1997) *Semiconductor Optoelektronic Devices*, Prentice-Hall, USA. 206-230
2. Hicman,I (1997) *A look at Light*, Elektronik World, 466-471
3. <http://www2.whidbey.net/opto/LEDFAQ/The%20LED%20FAQ%20Pages.html>
4. <http://www.osram-os.com>
5. <http://hyperphysics.phy-astr.gsu.edu/hbase/electronic/led.html>
6. http://www.supertex.com/feature_osram_gateway.html
7. <http://www.antrak.org.tr/gazete/042004/yazi07.html>

LED'lerin gelişimi (tarihçesi)

1962	İlk ticari LED üretildi, ilk üretilen kırmızı LED'ler sinyal ve göstergelerde kullanıldı.
1972	Siemens Semiconductor Division tarafından (Bugün Osram Optosemiconductor olarak faaliyetini sürdürüyor) ilk radyal kılıf LED üretildi.
80 lerin sonu 90 ların başı	İki büyük aşama kaydedildi; • Kırmızı LED'e ilave olarak sarı, yeşil, mavi ve beyaz LED'ler geliştirildi. • Işık verimlilikleri artırıldı.
1994	Önce kırmızı ve sarı ardından yeşil renkler trafik ışıklarında kullanılmaya başlandı. VW başta olmak üzere otomobil endüstrisinde kullanılmaya başlandı. Araçlarda 3. fren lambası olarak kullanılmaya başlandı.
Yeni milenyum ile birlikte	Titreşimlerden etkilenmeme özelliğinden dolayı araç tasarımcıları gösterge aydınlatması, stop lambası, fren lambaları, sinyal lambaları olarak LED dizinlerini kullandılar. Birkaç firma far lambası prototipleri geliştirdi.
Bugün	LED'ler aşağıdaki uygulamalarda sıkça kullanılmakta. • Bir otomobilde 300 den fazla LED kullanılmakta (konsol, radyo, CD çalar, navigasyon sistemi, göstergeler ve butonlar içinde) • Cep telefonları gösterge ve tuş aydınlatması için 12 adet LED kullanılmakta (fotoğraf çeken modellerde flaş olarak). • 100.000 LED'ten fazlası büyük ölçekli göstergelerde kullanılmakta. Örneğin futbol sahaları, dış mekan görüntü cihazları, büyük trafik bilgilendirme göstergeleri. • Dekoratif aydınlatmalarda ışık kaynağı olarak. • Reklam panolarında neon lambalara alternatif olarak.
Yarın	Aydınlatma dahil o kadar çok geniş alanda kullanılacak ki, bunları sayarak kullanım alanlarını sınırlamayalım. Sonuç olarak LED ışık tasarımcısının vazgeçemeyeceği bir konudur. Büyüleyen ışığı, verimliliği, faydaları ile ışıkla uğraşan herkesin ilgi odağıdır. Işığın geleceği LED ile kesişmiştir. Bize düşen konuya uzak kalmayıp gelişmeleri takip etmektir.

İYİLİK YAPTIM. DUYURULUR.

Gazetelere o gün, FLAŞ... FLAŞ... FLAŞ... anonsuyla gelen haber şöyleydi: "Süzer Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Süzer'den örnek davranış. Mustafa Süzer 14 yaşındaki karaciğer hastasının hayatını kurtardı. Minik....'nin 60.000 YTL tutan karaciğer nakli ameliyatının büyük bir kısmını işadamı Mustafa Süzer üstlendi. Ameliyat nedeniyle 28 Ocak 2005'de Florence Nightingale Hastanesi'nde bir basın toplantısı düzenlenecektir. Basın toplantısında hastane yönetimi adına bu duyarlı ve örnek davranışı için Sn. Mustafa Süzer'e bir plaket verilecektir. Konuyla ilgili medya temsilcilerinin ile bağlantıya geçmesi, ayrıca bültenin gündeminize alınması ricası ile...."

E tellal tutsaydınız bari! Memleketimizin büyük patronu, Gökkafe's'in sahibi, işlediği hayrı cümle aleme duyuruyor. Boğaziçi'ni kaçak binasıyla kafes içine alan Süzer'in utanmadığı belli, ya bir karaciğer nakli için 60.000 YTL istenen bir ülkede "garip ve gureba"nın temsilcisi olduğunu söyleyen siyasiler!?

HA ÜTOPYA HA ETİYOPYA

Geçtiğimiz günlerde AKP Genel Başkan Yardımcısı Akif Gülle topluma örnek olmak amacıyla, Kızılay'a kan vermeye gitti. Meğer kampanya varmış kan verene kitap dağıtıyorlarmış. Akif Efendi'de tutmuş Thomas Moore'un "Ütopya"sını seçmiş. Seçimini neden bu kitap için yaptığını da açıklamış. Yoksul bir ülke olan "Etiyopya"yı daha iyi tanımak istiyormuş!

YASA TELEKOMU BAĞLIYOR MU?

Şubemizin Mayıs bülteninde Dr. Funda Başaran "Türkiye'de Telekomünikasyon Politikaları ve Evrensel Hizmet" yazısında "asgari hizmet"in AB'deki kabulünü anlattıktan sonra aynı yaklaşımı Türkiye'nin 29.01.2000 tarih ve 4502 sayılı yasayla" özür, yaşlı ve sosyal açıdan korunmaya muhtaç diğer kesimlerin özel ihtiyaçlarının dikkate alınması ve düzenleyici kurum tarafından belirlenen ilkeler uyarınca kullanıcılara ekonomik avantajlar ihtiva eden özel programlar sunulması"nın kabul ettiğini belirtmişti. Zonguldak'ta yaşayan Hasan Başar konuşma özür (kekeme) olması nedeniyle telefon görüşme sürelerinin uzadığını belirterek indirim istedi. Türk Telekom isteği aynı yasaya atfen "20.01.200 gün ve 23948 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 4502 sayılı kanun gereğince talebinizin karşılanması mümkün değildir" şeklinde cevapladı. Başar aynı yasadaki bahsedildiğine göre cevaptaki "değildir" kelimesinin fazladan yazıldığını düşünerek TT aleyhine 50 YTL'lik tazminat davası açtı. Eğer AB için değil bizler için yapılıyorsa TT yasaları daha iyi okumayı başarmak zorunda.

KİM KİME ÖRNEK

Suriye'nin başkenti Şam'da düzenlenen Uluslararası İş Kadınları Forumu'na katılan Başbakanın eşi Emine Erdoğan liderlerin eşleri arasında en "kapalı" kıyafetiyle dikkat çekti. Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek'in eşi Susan Mübarek, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ın eşi Esma Esad ve Pakistan eski başbakanı Benazir Butto'nun yanında kıyafetiyle "laik ve çağdaş" Türkiye'yi temsil etti. Şeriat yasaların geçerli olduğu ülkeler ve onlara örnek olarak sunulan Türkiye. Örneklere bakarak modern ve çağdaş bir toplum içim kimin kimi örnek alması gerektiğini söylemek pek zor olmasa gerek.

Erdil YAŞAROĞLU

TURİZM SEZONUNA HAZIRIZ

2005 yılı turizm hazırlık toplantısı Muğla Üniversitesi'nde yapıldı. Toplantıya katılan sektör temsilcileri şikayetleriyle başarılı bir turizm sezonu müjdediler. Milas Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı, turizmci ve Milas Kaymakamı; alışveriş yapmadıkları gerekçesiyle turistlerin sayıları 300'ü bulan seyyar satıcılar tarafından sık sık tartaklanarak dövüldüğünü, tarihi ve ören yerlerinde vatandaşların mevlüt okuttuklarını, düğün ve sünnet düzenlediklerini, piknik yaptıklarını, yasak olduğunun belirtilmesine karşın vatandaşların kafayı çekip tarihi eserleri parçaladıklarını ve çöpleri çevreye atıklarını belirtti. Üç saat süren ve katılımcıların yoğun olarak uyuduğu toplantıyla aynı anda vatandaşlar Beçin Kalesi ve 650 yıllık Ahmet Gazi Medresesi'nin bahçesinde belediye tarafından yerleştirilen mangal ve masalarda piknik yapıyorlardı.